

[Gunhild Due.]

flere fremmedarbejdere, især i København, og jeg mener, at særlig spørgsmålet om rådgivning af disse trænger sig på.

Når vi nu engang har fremmedarbejdere, må det være vor pligt at sikre dem en reel behandling og beskytte dem mod udnyttelse af alle arter, som de kan komme ud for på grund af deres ukendskab til sproget og til danske forhold i øvrigt.

I stk. 1 i artikel 19 i socialpagten står der bl. a. noget om at hindre vildledende propaganda om ind- og udvandring. Jeg mener, det er vigtigt, at vi på en eller anden måde får spredt oplysning i de lande, hvor fremmedarbejderne kommer fra, om de reelle muligheder og krav, der stilles, for at opnå arbejde her i landet. Mange kommer jo med helt forkerte forestillinger om, hvordan forholdene er, og i det mindste kunne vi vel ved grænsen — det gør man så vidt jeg ved i Sverige — dele materiale ud om forholdene, trykt på de fremmedes eget sprog. Der kunne også stå henvisninger til rådgivningsmuligheder, som jeg mener vi hurtigst muligt bør have.

Jeg spørger derfor, om ministeren vil tage disse problemer op enten ved, at vi tiltræder artikel 19 i socialpagten eller dele af den, eller på anden måde.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Lad mig som indledning nævne, at Danmarks ratifikationsinstrument deponeredes hos Europarådets generalsekretær den 3. marts 1965, og at pagten for Danmarks vedkommende trådte i kraft den 3. april samme år.

Artikel 19 om vandrede arbejdes og deres familiemedlemmers ret til beskyttelse var som bekendt ikke blandt de artikler, Danmark ville anse sig for bundet af. Som det ligeledes vil være fru Gunhild Due bekendt, var hovedbegrundelsen herfor den usikkerhed, der herskede med hensyn til, om de eksisterende hjælpeforanstaltninger her i landet svarer til de af socialpagten foreskrevne krav.

På daværende tidspunkt var antallet af udenlandske arbejdere her i landet med arbejdstilladelse ikke særlig stort i forhold til den samlede arbejdsstyrke, og der er op til nuværende tidspunkt ikke sket nogen nævneværdig forøgelse af antallet. I dag er der knap 19.000 udlændinge med arbejdstilla-

delse her i landet. Dette antal er forholdsvis langt mindre end i de allerfleste andre vesteuropæiske lande. Hertil kommer, at det hovedsagelig drejer sig om unge og yngre ikke-forsørgere, for hvem akklimatiseringen til det danske samfund kun ret sjældent har voldt vanskeligheder. Derfor er der ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at oprette en særlig socialrådgivning og vejledning for udlændinge, der arbejder her i landet, ud over den, som de kan få ved de offentlige arbejdsanvisningskontorer og socialkontorerne.

Ser man på udlændingenes forhold, sammenlignet med danskes, er der stort set tale om ligestilling, når det drejer sig om forsørgelse, om ret til hjælp i tilfælde af sygdom og hospitalsbehandling osv. En ting, som kan volde vanskeligheder for de udenlandske arbejdere, er boligproblemerne. Dette problem foreligger jo som bekendt for de efterhånden ikke så få danskere, der flytter inden for landets grænser, således at en ligestilling ikke med det nuværende boligmarked kan løse vanskelighederne på en tilfredsstillende måde.

Af foranstaltninger, der specielt kan imødekomme udlændinges behov for oplysning om danske forhold, kan jeg oplyse, at et under arbejds- og socialministerierne nedsat informationsudvalg er ved at udarbejde en pjece på flere udenlandske sprog om forholdene i Danmark til vejledning for indvandrede arbejdere. Denne pjece er det tanken at udlevere ved udfærdigelsen af arbejdstilladelse, ligesom den vil blive distribueret gennem bl. a. arbejdsanvisningskontorerne og socialkontorerne.

Når fru Gunhild Due udtaler frygt for, at fremmedarbejdes ukendskab til danske forhold vil blive udnyttet, så tænkes der vel dermed navnlig på udnyttelse i form af underbetaling. Jeg kan herom oplyse, hvad der måske er almindeligt bekendt, at arbejdstilladelser udstedes af rigspolitichefen, efter at der er indhentet erklæring fra den stedlige arbejdsløshedskasse eller det stedlige arbejdsanvisningskontor, hvor den pågældende arbejdsgiver bor, om, at der ikke kan anvises kvalificeret dansk arbejdskraft til det pågældende arbejde; samtidig fastsætter rigspolitichefen de vilkår, der gælder for arbejdstilladelsen, herunder at der betales overenskomstsmæssig løn eller, hvor over-